

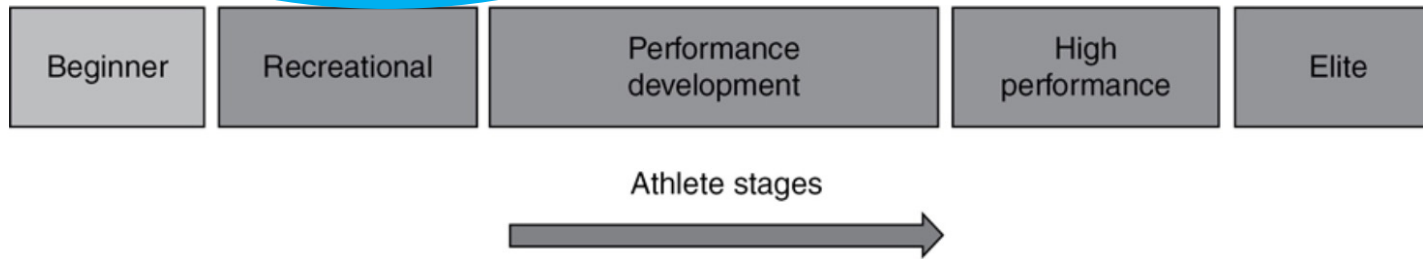
Triatlet sağlığı, ergojenikler ve temiz spor

Uzm. Ecz. Nilhan Uzman
Klinik & Takım Spor Eczacısı
TTF Eğitim & Bilim Kurulu Üyesi

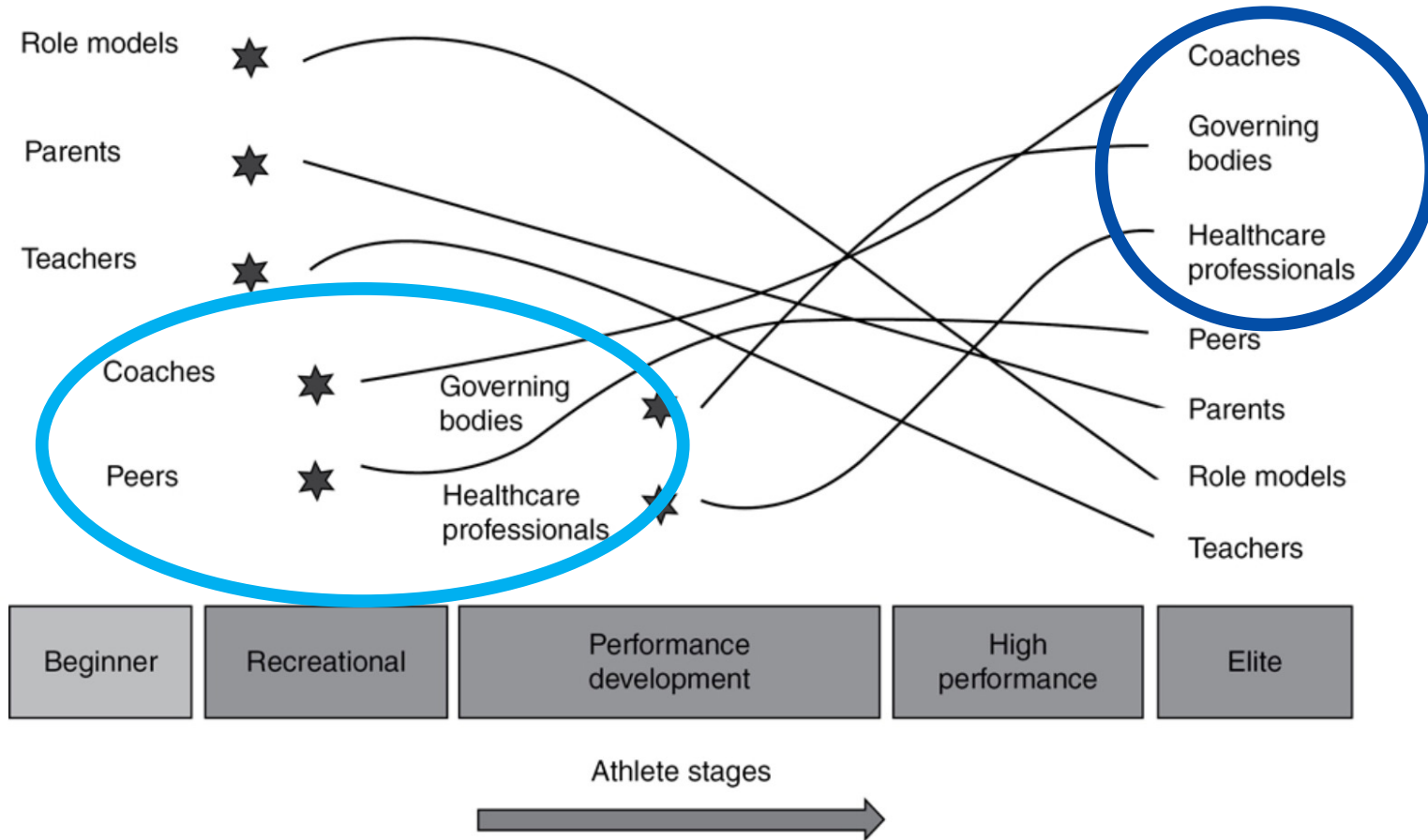
@nilhanuzman
info@sporeczacisi.com
www.sporeczacisi.com

Bir sporcu kariyeri boyunca hangi kiři veya gruplardan etkilenir?

Drugs in Sports. David Mottram and Neil Chester. 2021

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

Drugs in Sports. David Mottram and Neil Chester. 2021

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

YÜZ

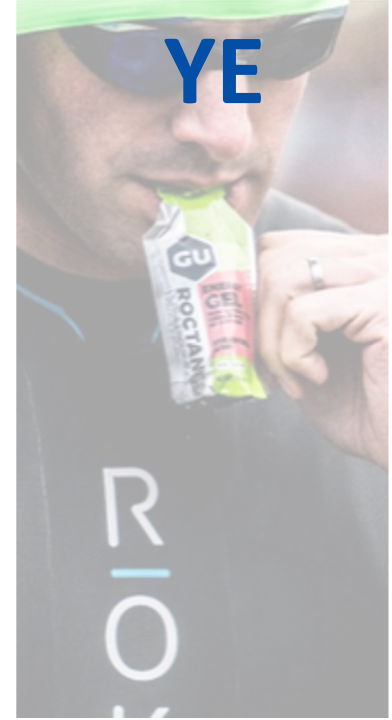
BİN

KOŞ

YE

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

Endurans beslenmesinde 10 prensip

Antrenman fazına
ve yüküne göre
beslenme

Orta-yüksek
dereceli
karbonhidrat
tüketimi

Uzun
antrenmanlarda
karb ve sıvı
tüketimi

Antrenman
sonrası
rehidrasyon,
protein ve karb ile
recovery

Yeme ve beden
algısı
bozukluklarını
önlemek için
güvenli kilo
hedefleri

Yarış mesafesine
uygun beslenme
ve hidrasyon
hazırlığı, karb
yüklemesi

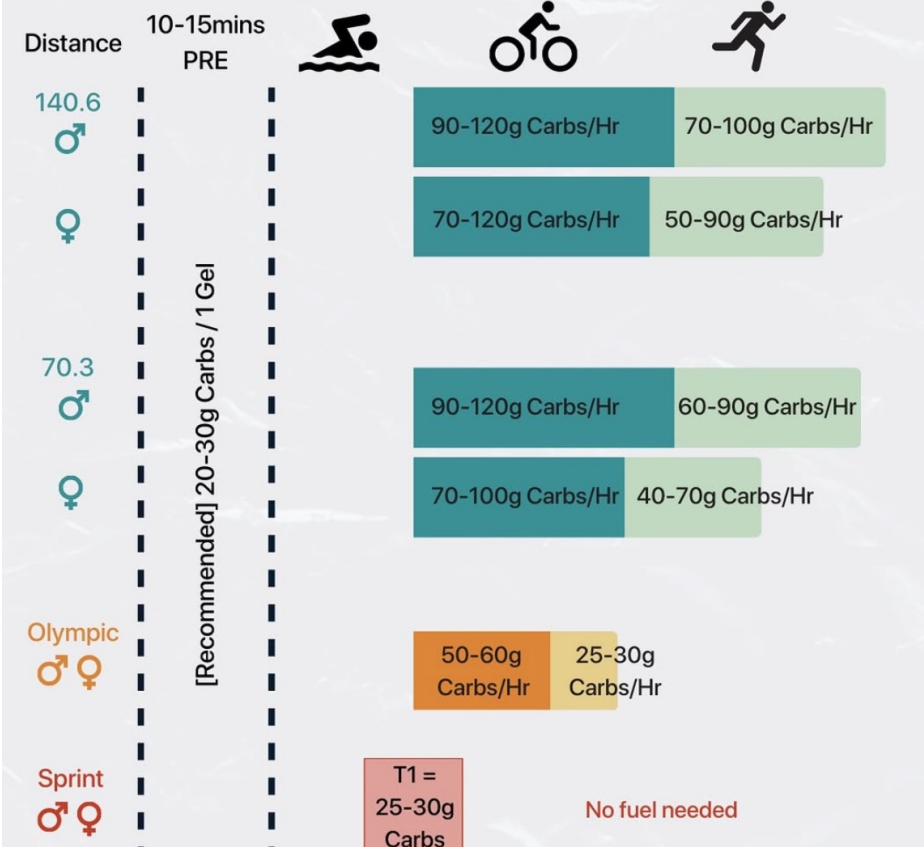
Yarış öncesi
sindirim sistemini
yormayacak
beslenme

Spor gıdaları ve
supplementleri
dikkatli seçme ve
kullanma

Yüksek irtifa gibi
dönemlere
yönelik özel
beslenme
stratejileri

Uzmandan
destek alma

RACE FUELING TRIATHLON

www.getfuelin.com

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

Triatlonda beslenme

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

Triatlonda hidrasyon

Farklı hava koşulları ve antrenman dönemlerinde terleme derecesi hesaplanmalı.

Elektrolit ihtiyacı sporcuya özel: 90 dk'dan uzun antrenman ve yarışlarda elektrolit kullanımı 300-1000 mg terleme oranına göre sodyum ihtiyacı.

Yalnızca su/yetersiz elektrolit tüketmek hiponatremiye neden olabilir – hayatı tehdit edici!

Vücut ağırlığının %2'sinden fazlasının kaybı – sağlık açısından riskli.
Kaybedilen vücut ağırlığının %150'si kadar sıvı, 2 saat içerisinde tüketilmeli.

Sıcak havalarda cool off stratejisi:

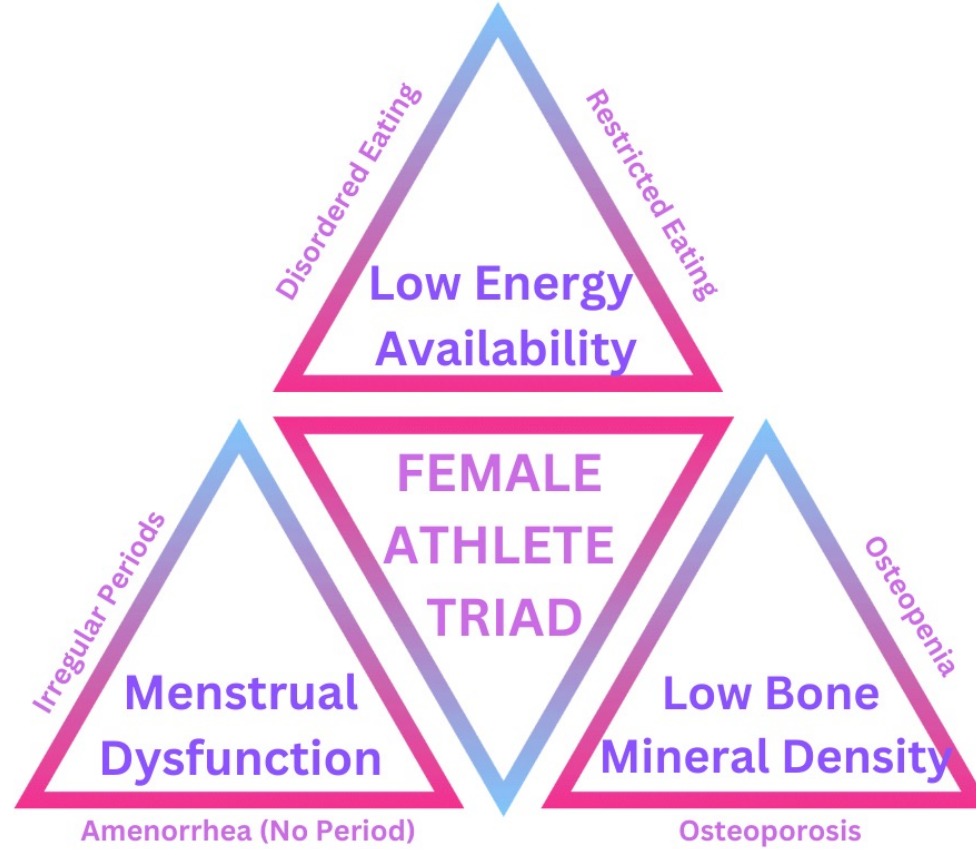
Sıcak günlerde 350 mL buzlaş

20 dk soğuk yelek

Kafada donmuş havlu

Düşük enerji mevcudiyeti (LEA)

Düşük enerji mevcudiyeti (LEA)

$$\frac{\text{Gıdalardan alınan enerji} - \text{Antrenmanda harcanan enerji}}{\text{Yağsız vücut kütlesi}} = \text{ENERJİ MEVCUDİYETİ}$$

Düşük enerji mevcudiyeti (LEA)

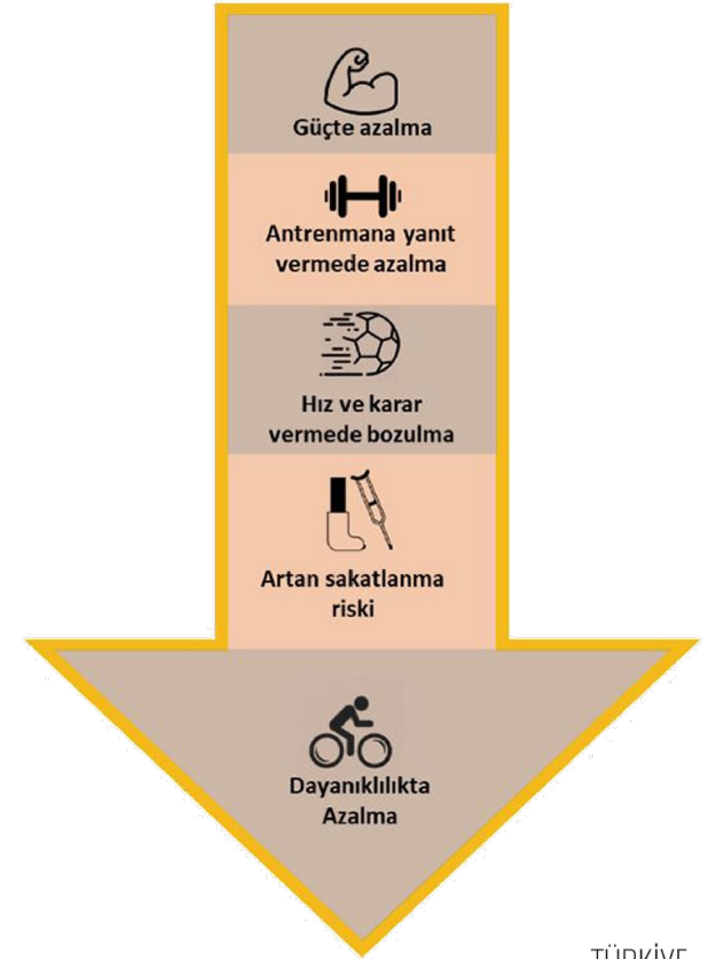
Bu belirtilere dikkat edin!

- Kronik yorgunluk
- Anemi
- Tekrarlayan enfeksiyonlar ve hastalıklar
- Depresyon
- Düzensiz yeme düşünceleri
- Kas veya güç kazanamama
- Zayıf performans
- Düzensiz adet döngüleri
- Stres kırıkları veya tekrarlayan kemik yaralanmaları
- Azalmış kas gücü
- Sinirlilik
- Çok sık sakatlanma
- Sıkı antrenman yapmak, ancak performansı geliştirememek
- Sürekli tekrarlayan mide-bağırsak problemleri

TMOK Akademi, Özcan Esen.

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

Performans üzerindeki etkileri

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

Düşük enerji mevcudiyeti (LEA)

Ne yapmalı?

- Belirtilerden bir ya da birden fazlasının görülmesini bir sağlık problemi olarak değerlendirin.
- Geri dönüşü olmayan sonuçların önüne geçmek için yeme alışkanlıkları, adet düzensizliği ve geçirilmiş kemik/stres kırığı gibi durumları hekime bildirin.
- Sporcuların antrenman yoğunluğuyla uyumlu düzenli, yeterli ve dengeli beslenmesine dikkat edin.
- Sağlıklı bir görüntüyü ve fiziksel uygunluk parametrelerini öne çıkarın.
- Doğru beslenmenin performans üzerindeki olumlu etkilerini göz ardı etmeyin.
- Gerekli vitamin ve mineral eksikliklerinin yerine konulmasını sağlayın.
- Sporcu beslenmesi açısından kulaktan dolma bilgileri değil, uzman görüşlerini dikkate alın ve uzmanlardan destek alın.

ÖZEL DOSYA: ZAYIFLAMA İĞNELERİ

ÖZEL DOSYA: ZAYIFLAMA İĞNELERİ NEDEN WADA'NIN RADARINA TAKILDI?

- Semaglutide, metabolizmayı düzenleyerek ve iştahı baskılayarak kısa sürede %15-20'ye varan kilo kaybı sağlıyor.
- Özellikle dayanıklılık sporları için önemli olan kilo-güç oranını iyileştirebilir.
- İştahın ve yeme alışkanlıklarının düzenlenmesiyle spora odaklanmayı artırabiliyor.

ÖZEL DOSYA: ZAYIFLAMA İĞNELERİ NEDEN WADA'NIN RADARINA TAKILDI?

RİSKLER VE ENDİŞELER

- Dayanıklılık sporcularında, kan şekeri seviyelerini tehlikeli derecede düşürebilir.
- Kilo-güç oranını iyileştirme amacıyla ilacın suistimali mümkün.
- Yemek bozukluğunu arttırabilir.
- WADA tarafından yasaklanabilir.
- Triatlonda araştırmalar yetersiz.

www.triathlete.com

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

ÖZEL DOSYA: ZAYIFLAMA İĞNELERİ NEDEN WADA'NIN RADARINA TAKILDI?

ÖNERİLER

- Fayda-zarar değerlendirmesi için hekime danışılmalı.
- Uzun vadeli sağlık ve performans etkileri düşünülmeli.
- Kilo kontrolü için öncelikli olarak beslenme programı düzenlenmeli.
- WADA değerlendirmesi yakından takip edilmeli.

TEMİZ TRIATLON VE DOPİNGLE MÜCADELE

Sporcu hak ve sorumlulukları

Kusursuz sorumluluk ilkesi

Dopingin cezai, sağlık, sosyal, mental ve finansal sonuçları

11 dopingle mücadele kural ihlali

Yasaklı maddeler ve yöntemler listesi

Supplementlerin riskleri

İlaçları kontrol etmek için güvenli kaynak

TAKİ sistemi

ADAMS ve bulunabilirlik bildirimleri

Doping test ve sonuç işlemleri / ABP

TEMİZ TRIATLON VE DOPİNGLE MÜCADELE

Events ▾ Rankings ▾ Athletes ▾ The Sport ▾ News & Media ▾ Development [More ▾](#)

Anti-Doping Education Course Details

ADEL

BY **WADA**

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

Herkes için Temiz Spor Eğitim Platformu

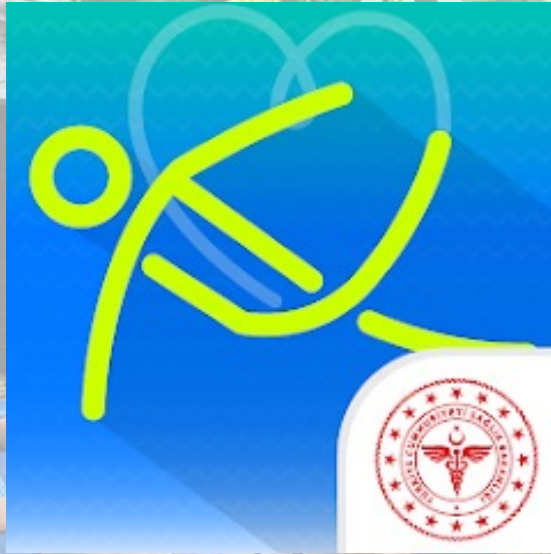
www.tdmk.org.tr

TÜRKİYE
TRIATLON
FEDERASYONU

SPORCU SAĞLIĞI UYGULAMASI

TELEFONUNUZA MUTLAKA İNDİRİN

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRİATLON
FEDERASYONU

ECZACINIZ UYARIYOR: AĞRI KESİCİLERİ SUİSTİMAL ETMEYELİM

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

■ ECZACINIZ UYARIYOR: AĞRI KESİCİLERİ SUİSTİMAL ETMEYELİM!

2008 Brezilya IronMan

327 triatlet

%60 NSAİ ilaç kullanıyor

%49 reçetesiz kullanıyor

Ağrı kesici kullananlar yarışı daha kısa sürede bitirmedi.

Gorski BJSM 2011

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

ECZACINIZ UYARIYOR: AĞRI KESİCİLERİ SUİSTİMAL ETMEYELİM!

Triathlon: 2008 Brazil Ironman

[Gorski BJSM 2011]

Table 3 Medical complication during the race (NSAIDs, nonsteroidal anti-inflammatory drugs)

Medical complication during the race	NSAIDs consumption during the race	
	Yes (n=93)	No (n=234)
Dehydration	1.1% (n=1)	0.4% (n=1)
Hyponatremia	2.2% (n=2)	0% (n=0)
Gastrointestinal problems	7.5% (n=7)	5.1% (n=12)
Cramps	5.4% (n=5)	2.1% (n=5)
Tendinopathies	0% (n=0)	0.9% (n=2)
Asthma	0% (n=0)	0.4% (n=1)
Hypothermia	0% (n=0)	0.4% (n=1)
Hypotension	0% (n=0)	0.4% (n=1)
Headache	0% (n=0)	0.4% (n=1)
Hyperventilation	0% (n=0)	0% (n=0)
Bone fractures and orthopaedic problems	2.2% (n=2)	2.1% (n=5)
Muscular spasms	0% (n=0)	0% (n=0)
None	84.9% (n=79)	88.5% (n=207)

Ağrı kesici kullananlarda dehidrasyon, hiponatremi, mide problemleri, kramp gibi şikayetlere kullanmayanlara oranla daha sık gözlemlendi.

Gorski BJSM 2011

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

ECZACINIZ UYARIYOR: AĞRI KESİCİLERİ SUİSTİMAL ETMEYELİM!

Ağrı kesiciler masum ilaçlar deđiller.

Kalp, böbrek, kemik sağlığı ve sindirim sistemi üzerinde ciddi yan etkileri var.

Etki ve yan etkileri konusunda bilinçlenip, sporcuları ilaçların zararlı etkilerine karşı koruyalım.

AKILLI OL, PARASETAMOL.

Çalışma: Semi-pro futbolcularda maçtan 1 saat önce 1 g parasetamol kullanımı

Bulgular: Maç sonunda maksimal istemli kasılma ve kas aktivasyonunda daha az azalma, 20m sprint performansında iyileşme ve daha hızlı toparlanma.

Sonuç: Maç öncesinde parasetamol alımını nöromüsküler yorgunluğun azalmasına yardımcı olabilir.

Triatlonda ergojenikler ve takviyeler

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

%70

Sporcu takviye kullanıyor

%15

Yasaklı madde içeriyor

%89

Etiketiyle uyumlu içeriğe sahip DEĞİL

İlk ve en önemli adım: İhtiyaç belirleme

Bu takviyedeki sorun nedir?

Myosin Protein™ Chocolate		
Net Weight 32.2 oz. (912 grams)		III VERSION
		8 04361 17003 3
Supplement Facts: Serving Size - 2 Level Scoops (38 grams) Number of Servings: 24		
	Amount Per Serving	% Daily Value
Calories	150	
Calories from Fat	9	
Total Fat	1 gram	2%
Saturated Fat	0	
Cholesterol	8 mg	2%
Sodium	100 mg	4%
Potassium	200 mg	5%
Total Carbohydrates	2 grams	1%
Dietary Fiber	Less than 1 gram	
Sugar	Less than 1 gram	
Protein	33 grams	
(Whole and Hydrolyzed Proteins plus Peptides and Amino Acids)		
Calcium 10% Phosphorus 10% Magnesium 4%		
Ingredients: Protein Blend (Micellar casein, ion exchange whey protein isolate, milk protein isolate, egg albumin, hydrolyzed casein and whey isolates (mixture of single amino acids, di- tri- and polypeptides), whey protein concentrate, and soy protein isolate), Glutamine peptides (from casein), BCAAs (ratio 3:1:1 L-leucine, isoleucine, valine), L-Arginine, L-Glycine, L-Alanine, Bovine Colostrum, Organic Cacao Powder, Natural Flavors, Organic nonGMO Stevia Powder.		
* Daily values are based on a 2000 calorie diet		

Bu takviyedeki sorun nedir?

Calcium 10% Phosphorus 10% Magnesium 4%

Ingredients: Protein Blend (Micellar casein, ion exchange whey protein isolate, milk protein isolate, egg albumin, hydrolyzed casein and whey isolates (mixture of single amino acids, di- tri- and polypeptides), whey protein concentrate, and soy protein isolate), Glutamine peptides (from casein), BCAAs (ratio 3:1:1 L-leucine, isoleucine, valine), LArginine, L-Glycine, L-Alanine, Bovine Colostrum, Organic Cacao Powder, Natural Flavors, Organic nonGMO Stevia Powder.

* Daily values are based on a 2000 calorie diet

Laboratuvar testlerinde içeriğinde anabolik steroidlere rastlanmış!

Myosin Protein™ Chocolate III VERSION
Net Weight 32.2 oz. (912 grams)

Supplement Facts
Serving Size: 2 Level Scoops (38 grams)
Servings Per Container: 24

	Amount Per Serving	% Daily Value
Calories	150	
Total Fat	9g	18%
Cholesterol	8mg	2%
Sodium	100mg	4%
Potassium	200mg	5%
Total Carbohydrates	2grams	1%
Dietary Fiber	Less than 1 gram	
Sugar	Less than 1 gram	
Protein	33g	66%

10% Calcium 10% Phosphorus 10% Magnesium

Ingredients: Protein Blend (Micellar casein, ion exchange whey isolate, whey protein isolate, egg albumin, hydrolyzed casein isolates (mixed amino acids, di- tri- and tetra-peptides), whey protein concentrate, peptides (from casein), BCAAs (ratio 3:1:1 L-leucine, isoleucine, valine), L-Arginine, L-Glycine, L-Alanine, Bovine Colostrum, Organic Cacao Powder, Natural Flavors, Organic nonGMO Stevia Powder.

* Daily values are based on a 2000 calorie diet

■ Bağımsız test otoriteleri

Bunlara dikkat!

İçindekiler listesi çok uzun

Abartılı iddialar

Patentli bileşik: proprietary, blend, matrix, complex gibi kelimeler

BRD %200'den yüksek içerikler

Daha önce hiç duymadığınız içerikler, karmaşık isimler

Nitrat - Pancar suyu

DAYANIKLILIK

Etki mekanizması:

Kan basıncını ve sinir iletimini iyileştirir.
Mitokondride enerji üretimini arttırır.
Kaslara kan akışını arttırarak **YORGUNLUĞU GECİKTİRİR, EGZERSİZ PERFORMANSINI VE VERİMLİLİĞİNİ ARTTIRIR.**

Kullanım protokolü – DOZ!

Antrenmandan 2-3 saat önce 6-13 mmol nitrat –
1L pancar suyu 6 mmol nitrat elde edilir.

Elit sporcularda yarıştan önceki 3 gün boyunca yükleme yapılabilir.

10 gün boyunca her gün 2 pancar + 1 bardak su

Maughan et al. IOC consensus statement: dietary supplements and the high-performance athlete. IOC. 2018

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TÜRKİYE
TRIATLON
FEDERASYONU

Kafein

Etki mekanizması:

Endorfin salınımını arttırır.

Nöromusküler fonksiyonları iyileştirir ve yorgunluğu geciktirir.

Kullanım protokolü:

Antrenmandan 45-60 dk saat önce 3-6 mg/kg (yetişkin) kafein kapsül veya toz.

1 mg/kg kafein + karb antrenman öncesi ve boyunca, etkili

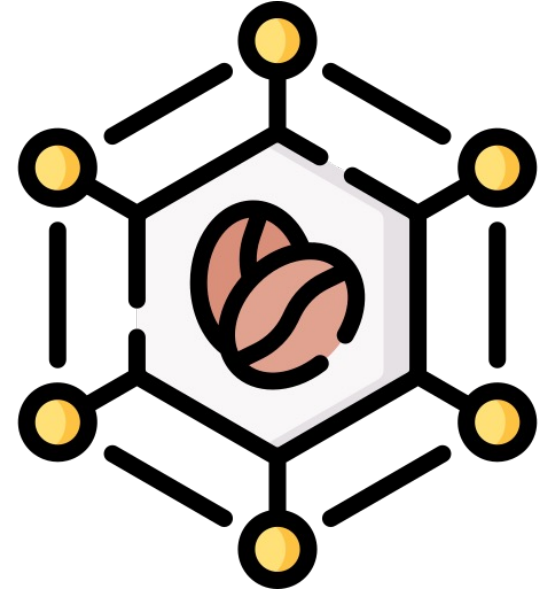
Sakız ve ağız çalkalama daha hızlı etkili – 15dk.

Kafein orucundan sonra düşük doz etkili.

Maughan et al. IOC consensus statement: dietary supplements and the high-performance athlete. IOC. 2018

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

ENERJİ

TÜRKİYE
TRIATLON ▶
FEDERASYONU

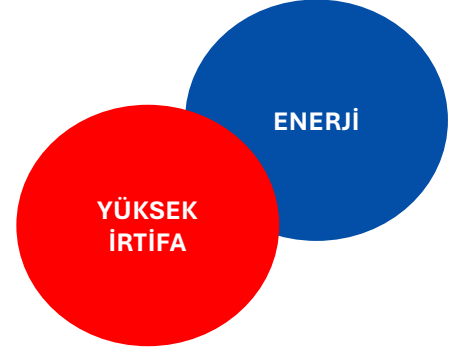
Yüksek irtifa

Çalışma: Hipoksi koşullarının mide boşalması ve hücre hasarı üzerinden dayanıklılık performansına etkisi

Bulgular: Hipoksi koşullarında mide boşalması %17 azalıyor.

Sonuç: Beslenmeyi düzenle ve yüksek irtifada bağırsak eğitimi.

Öneriler: Yüksek oranda karb, sıvı tüketimi ve B12, folik asit, demir gibi vitamin-mineraller, antioksidanlar ve laktik asit tamponlama örn. Sodyum bikarbonat

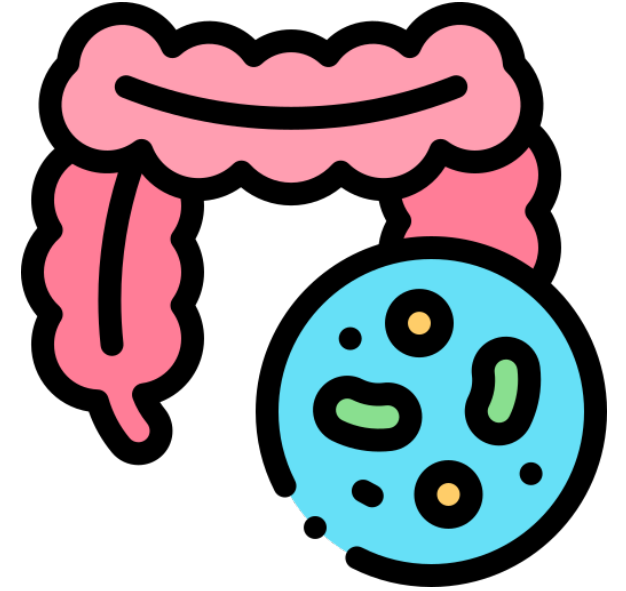
Probiyotikler

Neden?

Sindirim problemleri, mide-bağırsak hasarı, geçirgen bağırsak, bakterilerin toksin üretmesi ve bağışıklık düşüklüğü = **glikoz bulunabilirliği, beslenme kinetikleri ve performansta düşüş.**

Kullanım protokolü:

30M CFU/gün – yarıştan önceki 12 hafta boyunca
Lactobacillus acidophilus ve Bifidobacterium bifidum
& animalis subspecies lactis suşları + prebiyotik, anti oksidanlar

Colostrum

Çalışma: Dayanıklılık sporcularında 12 haftalık Colostrum takviyesinin bağışıklık ve kan değerleri üzerindeki etkisi

Bulgular: IgA değerlerinde yükselme, kan değerleri değişmedi

Sonuç: Antrenman sonrası bağışıklığı iyileştirmek için kullanılabilir.

Öneriler: 25g/gün – 12 haftalık colostrum veya L-glutamin, Beta glukan gibi takviyeler değerlendirilebilir.

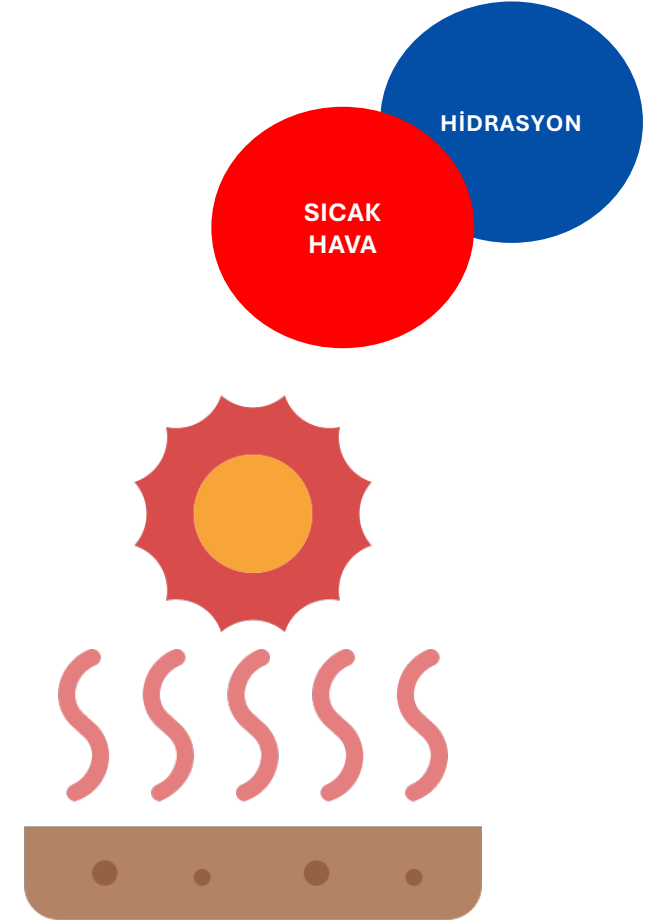
Sıcak hava koşulları

Çalışma: Sıcak hava koşullarında supplementler ve dayanıklılık performansı

Bulgular: Sıcak havada takviyelerin etkisi değişebilir. Örn. Kafein ve nitrat merkezi vücut sıcaklığını arttırarak erken hipertermiye neden olabilir.

Sonuç: Beslenme planları gözden geçirilmeli ve yüksek sıcaklığa uygun doz/takviye planlanmalı.

Öneriler: Sodyum yüklemesi, Gliserol, BCAA, L-tirosin, kreatin ile egzersiz toleransı ve vücut sıcaklığı ayarlanması.

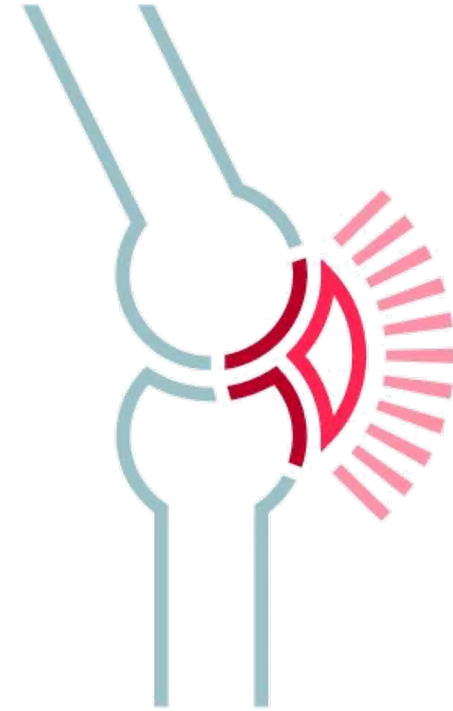

Safran

Çalışma: Safranın anti-inflamatuvar ve anti-oksidan etkileri

Bulgular: CRP, TNF-a, IL-6 düşmesi ve total anti-oksidan kapasitede artış

Sonuç: 30 mg/gün 12 hafta boyunca planlanabilir.

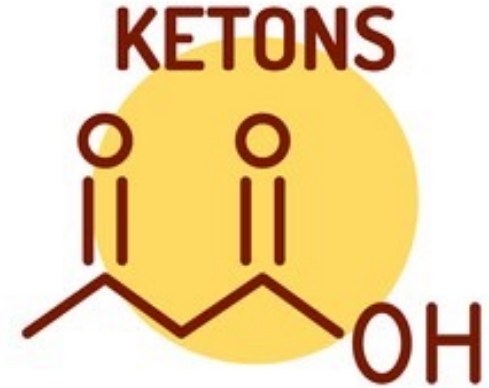
Keton esterleri

Çalışma: Keton takviyesinin metabolik ve bilişsel fonksiyonlar üzerindeki etkileri

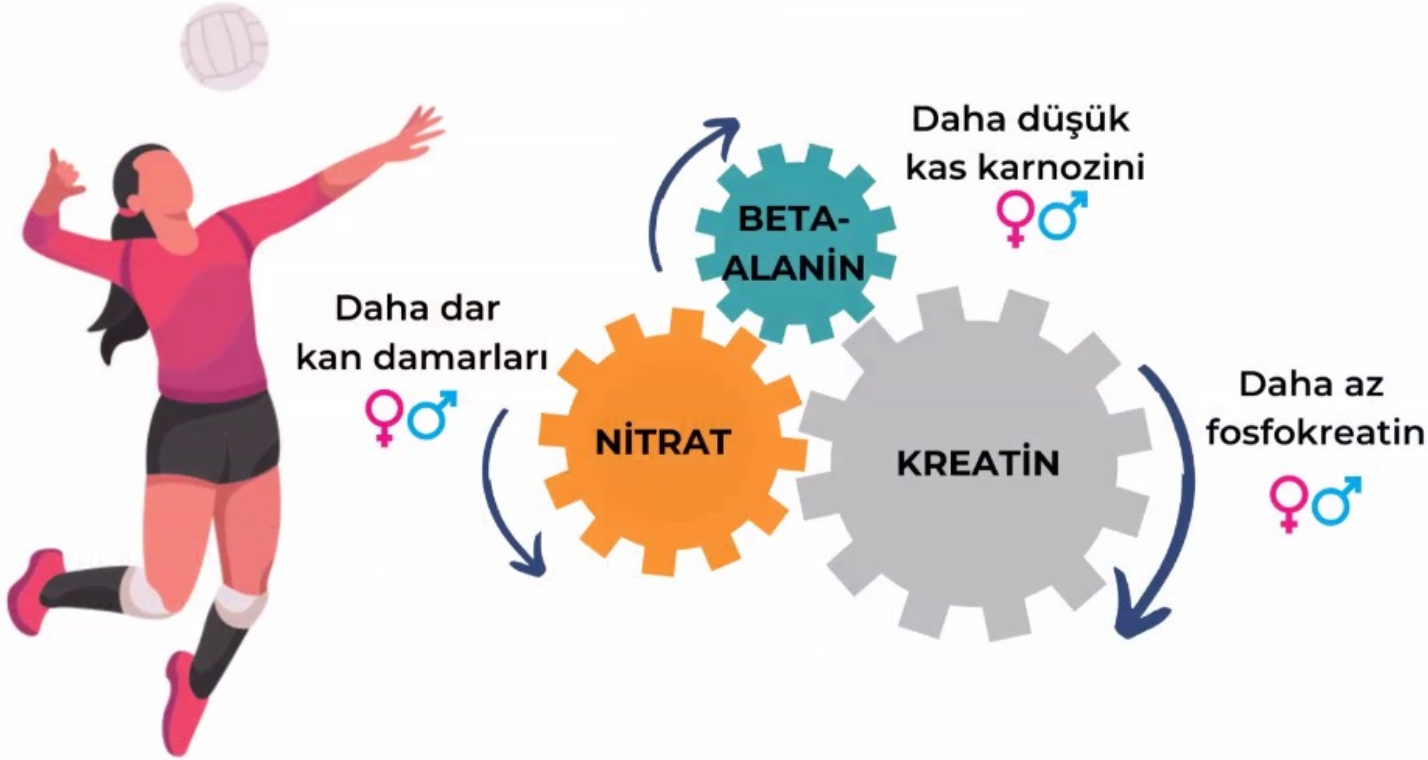
Bulgular: Kan keton seviyelerini artırırken kan şekerini düşürmüştü. Beynin bağlantılarını güçlendirip bilişsel performansı iyileştiriyor.

Sonuç: 40-60 g keton esterini + karb, zihinsel ve metabolik performansı artırabilecek bir destek olarak düşünülebilir.

Çalışmalar limitli: Yarar-zarar değerlendirilmesi yapıldıktan sonra kullanılmalı.

Kadın sporcularda hangi ergojenikler daha etkili olabilir?

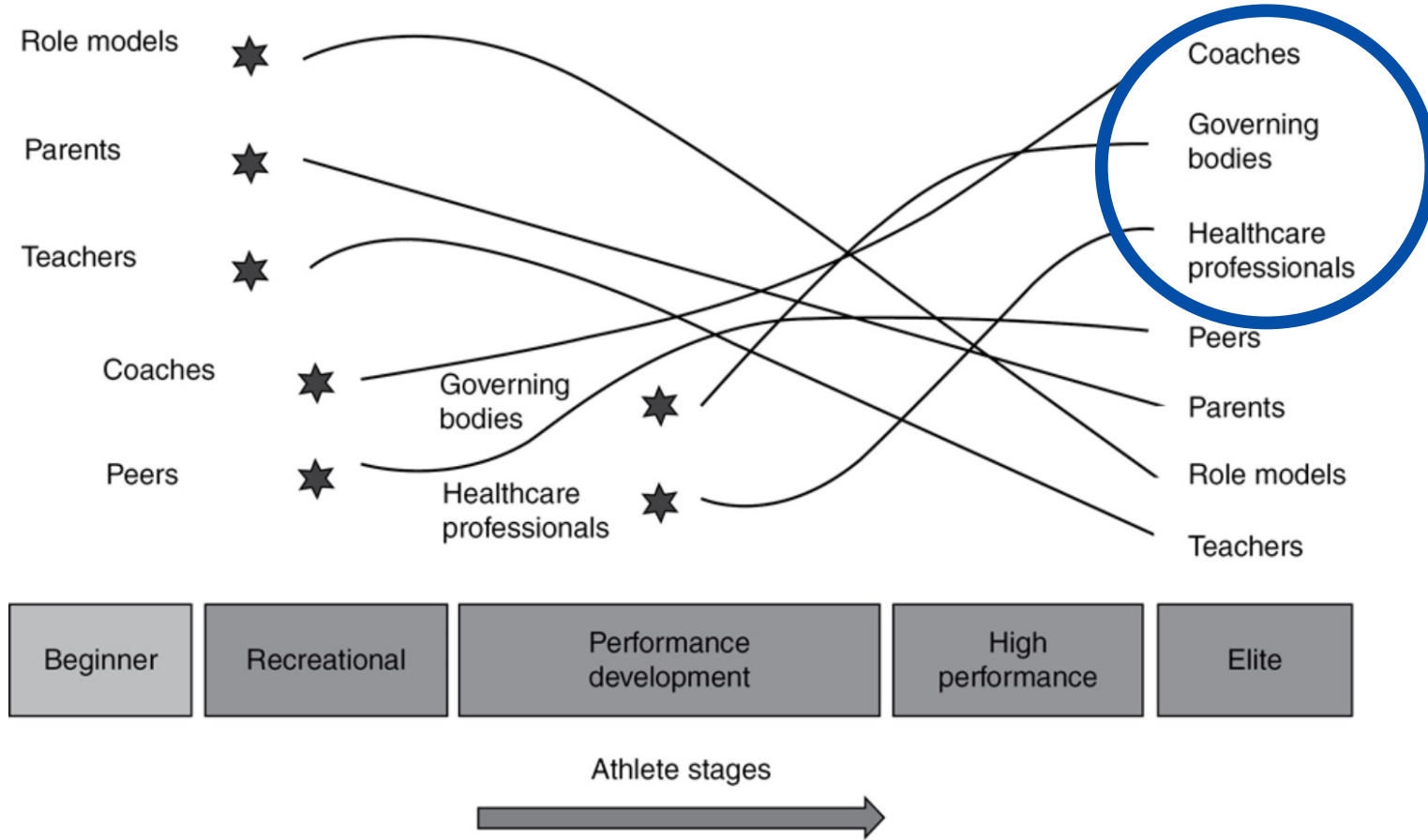
Gözde Nur Artıkoğlu, LHÜSEM Spor Eczacılığı Eğitimi, 2024

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

BARCA, 2021

TÜRKİYE
TRIATLON
FEDERASYONU

Drugs in Sports. David Mottram and Neil Chester. 2021

TTF Antrenör Vize Semineri / 17-19 Ocak 2025, Antalya

TEŞEKKÜRLER

BANA ULAŞIN:

INSTAGRAM: @nilhanuzman

EMAIL: info@sporeczacisi.com

WEBSITESİ: www.sporeczacisi.com

